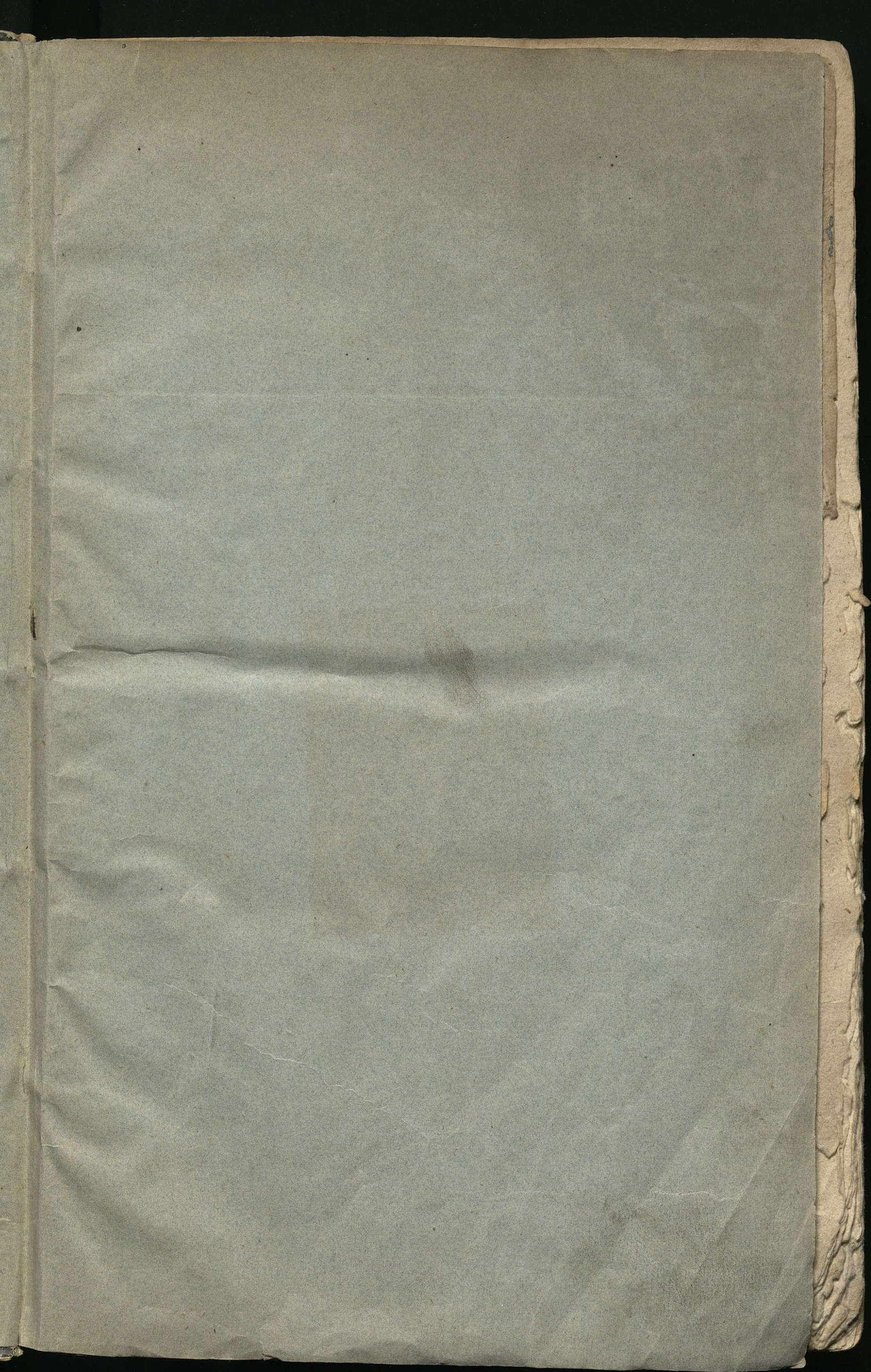

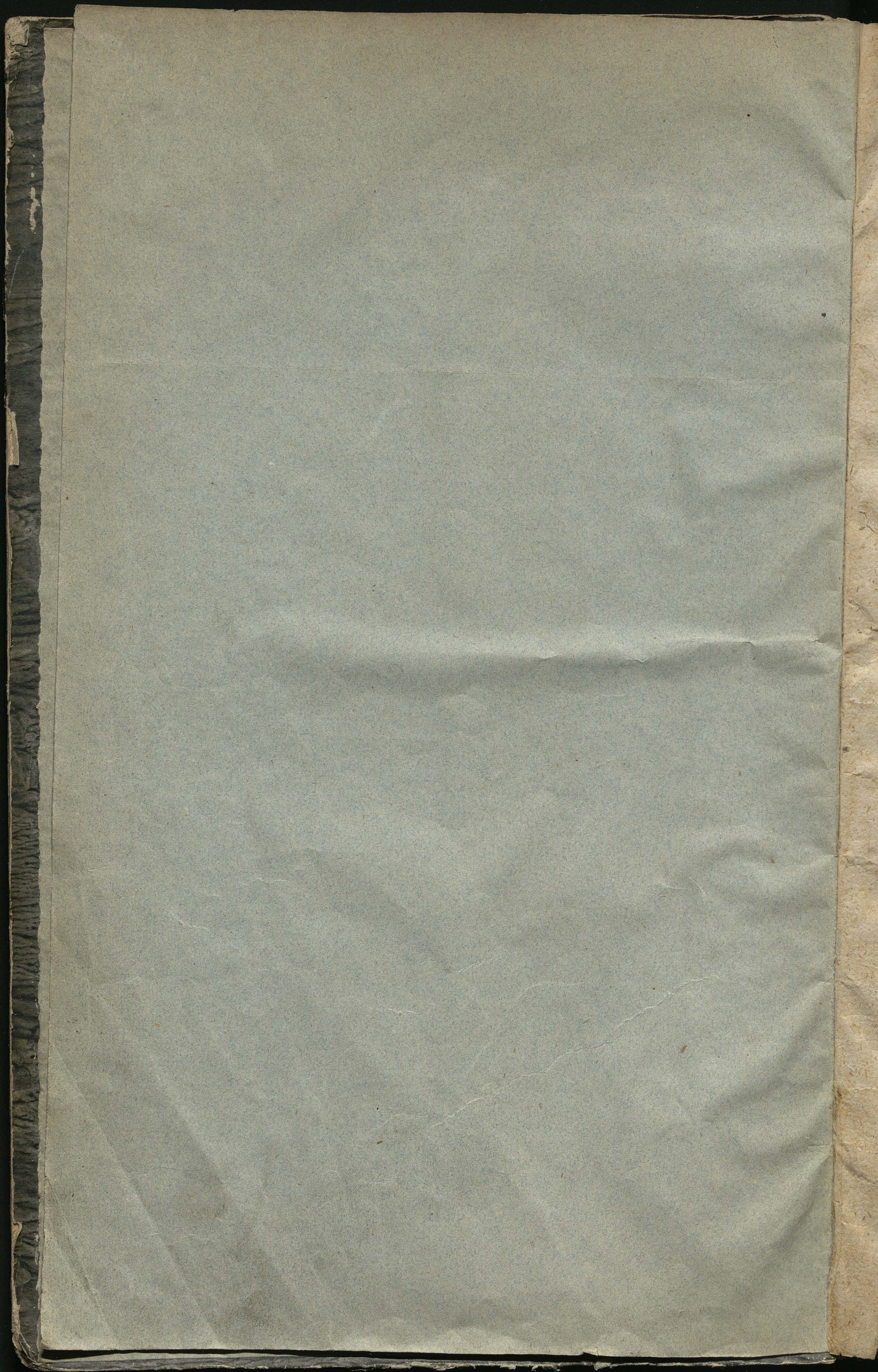

3285 Praca.

VIII. a. 28.

88 87 311
7
PRZYMOWIENIE SIĘ

JASNIE OSWIECONEGO XIECIA *Jmci*

J O Z E F A

JABLONOWSKIEGO,

STAROSTY ORSZKOWSKIEGO

POSŁA CZERNIECHOWSKIEGO

PRZY KWICIE KOMMISSYI SKARBOWEY KORONNEY

E X T U R N O

1786.

M I A N E

W Układzie Rzeczy Politycznych istotnym władzy rządowej być powinno obowiązkiem, dobry stan Skarbu Koronnego mieć za pierwszą i szczerzejszą pomyślność Narodu. Szczęśliwy Kray, w którym rząd oszczędnością zastąpi potrzebę zwiększenia przychodów Skarbu Publicznego, szczęśliwszy w którym zręczna praca umiędzynawnych przy styrze Skarbu zastąpić może odmiennym obrotem przychodów, nową podatkowania Obywatelów potrzebę. To było najpierwszym staraniem wielkich i doskonałych w innych Kraiach Ministrów Skarbowych, to tym więcej naszej Skarbowey Kommissyi konieczną ma być chęcią i pragnieniem.

Zacni Zgromadzeni Mężowie, w tym Roku w rzedzie lat Pol-
szcze nayneźnośniej pamiętnym, kiedy Kray oddziałem przemocy,
Obywatele hańbą zaśluzoną, Skarb Publiczny prywatną chciwością
razem krzywdzeni byli, wie każdy, że Rząd nieiako nowy nowemi
Skarb chcąc obdarzyć przychodami, w liczbie innych Podatkow,
Loteryą Monopolium Tabaki nakazał, gdy przecież iedną z nich od-
dał zyskom zagranicznym, drugim z bogacac się rożnych Stanow
prywatnym Cudzoziemcom pozwolono, gdy Nas doświadczenie w
oczach od ustanowienia tego Podatku przekonywa, a Entreprenierowie,
ktorym ie powierzono, niektorzy z uboższych mimo znacznych
opłacic, do świetniejszego kosztem tego Monopoli przyszli losu.

gdy Nas innych rządów polityczni Pifarze ucza, iak się ten z Ta-
 baki wzmacnia Handel i przychod, gdy jest zręcznie przez rząd kiero-
 wany, że od kilku set do millionow, w kilku przechodzi leciech,
 ktoż nieosądzi potrzebą, aby te Entrepryze Skarb Publiczny, ile
 można nayprędzey odebrawszy na siebie, lepszymi Kray gatunkami
 Tytuniow, a Dobro Publiczne tym naymniey przykrego podatkowa-
 nia z bogacai zyskami.

Oddaymy to nazad Skarbowi Publicznemu, co mu dawniey
 prywaty odiyły układy, a przemyśl zachęcony, zwiększone rolnictwo,
 Handel tego towaru, może ztąd wychodnego, millionowe corocznie
 do Skarbu przychody nasze, będą nadgodą. Tym pewnie cnotliwym
 przekonaniem wiedziony Zacny Braclawski Posel, tak zyskowy
 dla Narodu podał Proiekt: a powszechne ztąd Izby Naszey ukon-
 tentowania, okrzyki przekonywaią, iż ieszcze Nasze Publiczne
 znamy zyski, że ieszcze nasz Kray kochamy.

Niemożna iednak nie sarknać, iż przeciwny okolicznosci
 układ, małość czasu Seymowania, trudność przeyscia dobrych Proie-
 ktow, nakazuie nam potrzebę Praw nowych podciągania pod kwity da-
 wne wykonywaiącym dykasteryom. Dałby Bog! żeby tą czynno-
 ścią naszą, teraz może konieczną, nieupowazniły się przeciwnie po-
 żniey Dobru publicznemu układy, w ten czas czuć bedziemy sprze-
 czność postępku bez wolności nawet zaradzenia. Niech tym za-
 smucającym niebęde wieszkiem, wszak ten moment przewidzieć
 z Nas każdy zdoła, gdy Ja teraz przekonanie moje łącząc z prze-
 konaniem bezstronney powszechności, ktora się prawie nigdy nie-
 myli, pilzę się za dodatkiem.

89. 87. ad

323

7

PRZYMOWIENIE SIĘ

T E G O Z.

E X T U R N O

W UCHYLENIU REZOLUCYI RADY

WZGLĘDEM FORI UBIQUINARIJ

W P R O W I N C Y I W. X. L I T.

Salus Publica Suprema lex esto Urodzonemu Obywatelowi Wolnego Kraiu, części Stanu Panującego, części władzy Prawodawczej; próżność wchodzenia w wszystkie rzędu naszego układy, nakazuje mi powinność, te przytoczone axioma brać, za szczerzejszą za, sadę świetności losu naszego Kraiu, za jedną rządowania sprężynę. Niech te Prawo, ktorego powłoką wielość Praw innych, tylko są chlubne, Obywatelskie oznacza i napelnia dusze; a Kraiu Rząd będzie wolny, a Narod będzie szczęśliwy.

Przesławny Stanie Rycerki! Czyż zawsze Rada Nieustająca między przedziałem Seymu a Seymu w nakazanych okryślonych obrębach, zrecznemu iednego w potrzebie wyblaganemu żądaniu całego Kraiu porzucając interes uchylenia, lub składnemu odmienieniu Prawa postaci, powinność wykonywania w moc Prawodawczą przekształcać będzie. Oto okrzykniona teraz przez cały prawie sądzący Narod Rezolucya, względem ulubionego i potrzebnego Prowincyi Litewskiej Prawa fori ubiquinarii pzeswiadcza szufność tego wniesienia.

Wszakże co spokojnym czyni Obywatela, co pewność majątkow Ofobniezszczęśliwych zarcza, co zmniejszy pieniactwo, i co przeciw możnemu ułatwia sposob odebrania winnego Długu, to lepszym czyni

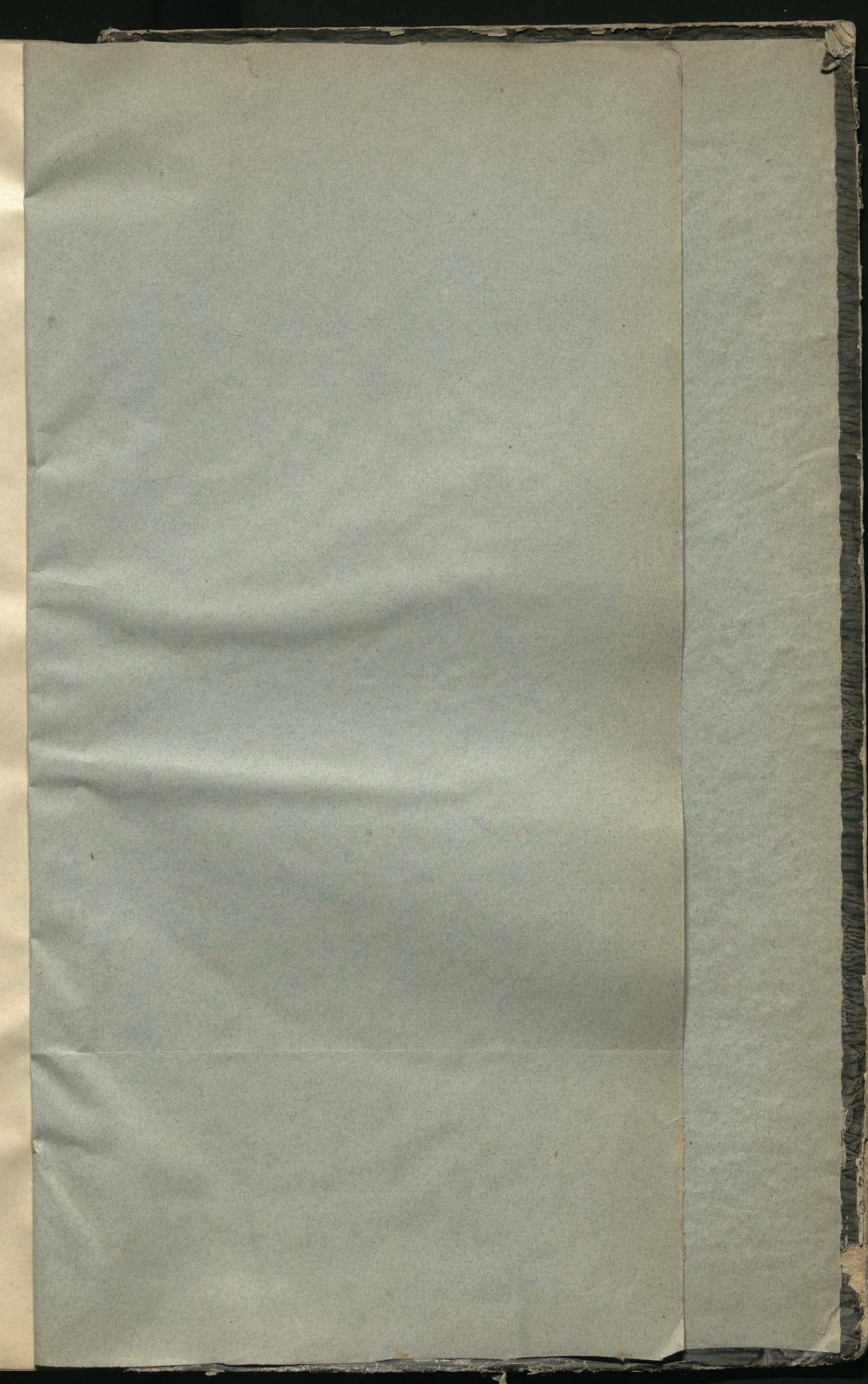
czyni prawo, takiego to Prawa utrzymanie, każdego obywatela bezstronnego, zatrudniać powinno. Seym 1776. nakazuje Podatek procentowy Litewskiej Prowincyi, dla łatwiejszego odebrania przychodu forum ubiquinarium wyznaczył, za coż to dla losu prywatnych Obywateli, niema być przydatne, co dla skarbu Publicznego ułatwiającym było sposobem?

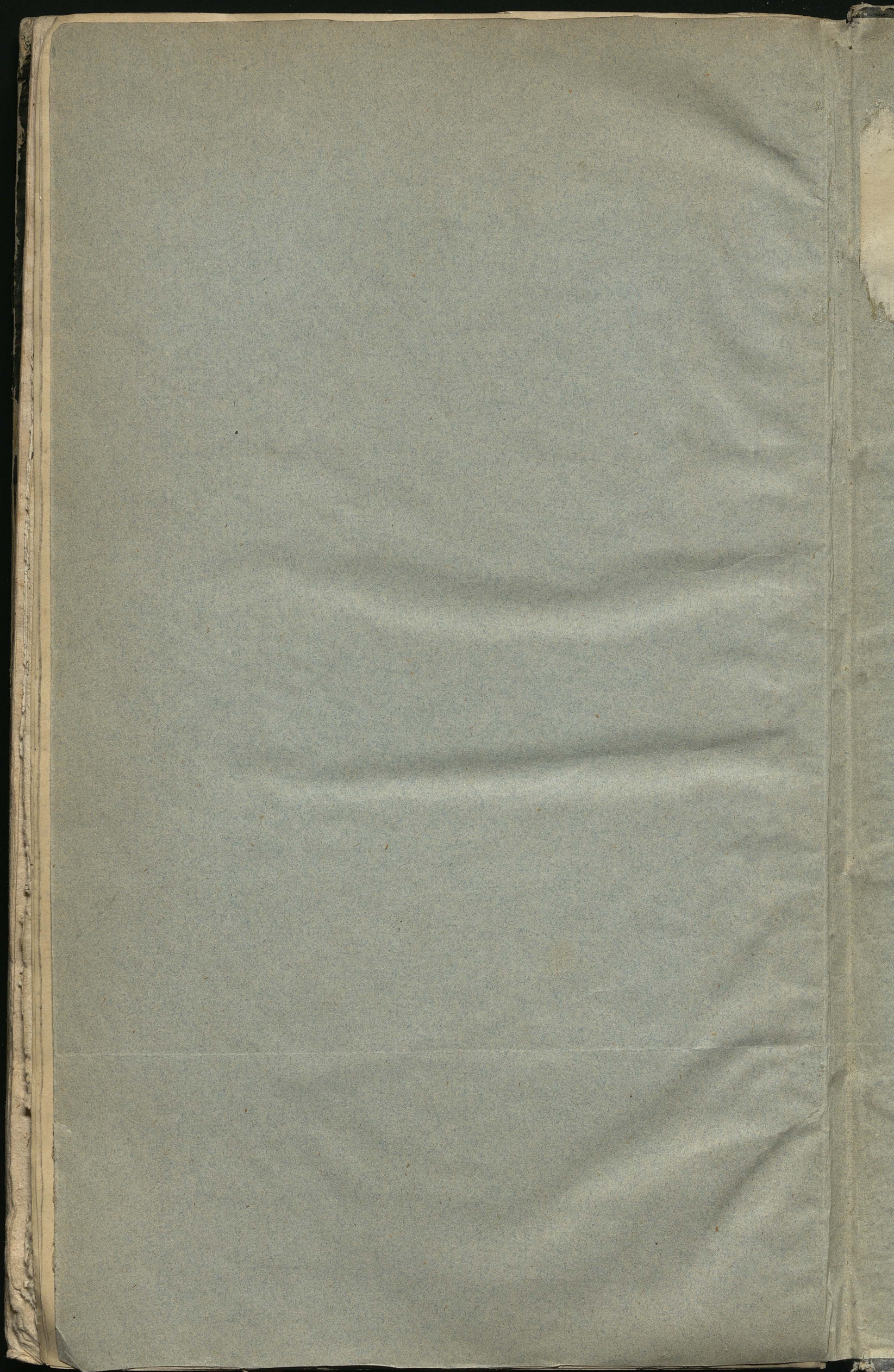
Niebierzmy tego za kształt przykładu, że 1768. Konstytucya te forum znieśli w Koronie, wspomniemy raczey istność tego Seymu, iak wiele za kilka dobrych przemoc złych namnożyła ustaw, iak prywatą uchyleciem dobrych rządziła.

Tersz stosownie do żądania i Dobra całej prawie Litewskiej Prowincyi, idąc za Prawami lat wielu, za Rezolucyą poprzedniczą 1781. Rady Nieustaiącej, dla niewzruszenia Dekretow na tey pewności zapadłych, tę późniejszą Rezolucyą 1786. iako Prawu Dobru Publicznemu i pierwszemu zdaniu Rady, względem fori ubiquinarii z Mieysca mego uchylam.

w Drukarni Piotra DUFOR, Konsyliarza Nadwornego s. K. Mci,
Dyrektora Drukarni Korpusu Kadetow, Uprzywilejowanego na
Awizki czyli Doniesienia tygodniowe.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0024205

